

नेपाल सरकार

सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय

सिंहदरबार, काठमाण्डौ

(स्थानीय तह समन्वय शाखा)

सिंहदरबार, काठमाण्डौ

फोन नं.-४२००५११/४२००३०४

पत्र सं.: -स्था.त.स.शा./जानकारी/फा.नं.३/२०७६/७७

मिति:- २०७६/१२/०९

चलानी नं.: - ३५३

विषय:- आधारभूत तह कक्षा आठको परीक्षा सञ्चालन तथा प्रमाणीकरण सम्बन्धी मापदण्ड, २०७६ सम्बन्धमा।

श्री श्री स्थानीय तहहरू, (सबै) ।

प्रस्तुत विषयमा शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयको च.नं. ३८९, मिति २०७६/११/२७ को सहजीकरण र समन्वय सम्बन्धी प्राप्त पत्र र आधारभूत तह कक्षा आठको परीक्षा सञ्चालन तथा प्रमाणीकरण सम्बन्धी मापदण्ड, २०७६ संलग्न छ । सो सम्बन्धमा थप व्यहोरा पत्रबाट अवगत गर्नुभई आवश्यक सहयोग र समन्वयको लागि आदेशानुसार अनुरोध छ ।

..... १२.१२.०९ .....

चिरन्जीवी नेपाल

शाखा अधिकृत

बोधार्थ:

श्री शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, सिंहदरबार, काठमाण्डौ ।

श्री सूचना तथा प्रविधि शाखा, website मा upload गरिदिनुहुन ।

क.प.न
१४४८
११/२८

श.ता
१०५५
१२/६

नेपाल सरकार

क.प.न

शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय

पत्र संख्या: २०७६/०७७
चलानी नं.: ५८५

विद्यालय शिक्षा शाखा)
शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय
सिंहदरवार, काठमाडौं, नेपाल
विषय: सहजीकरण र समन्वय सम्बन्धमा।

सिंहदरवार,
काठमाडौं, नेपाल।
मिति: २०७६/११/२७

श्री संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
सिंहदरवार, काठमाडौं।

११६६१
२०७६/११/२८

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ को उपदफा (२) को खण्ड (ज) को उपखण्ड (१४) बमोजिम स्थानीय तहबाट सञ्चालन तथा व्यवस्थापन हुने आधारभूत तह कक्षा ८ को अन्त्यमा हुने परीक्षाको स्तरीयता, प्रमाणीकरण र समकक्षतामा मुलुकभर एकरूपता कायम गर्न माननीय मन्त्रीबाट मिति २०७६/११/२१ मा स्वीकृत भएको आधारभूत तह कक्षा ८ को परीक्षा सञ्चालन तथा प्रमाणीकरण सम्बन्धी मापदण्ड, २०७६ कार्यान्वयनका लागि सबै स्थानीय तहमा सहजीकरण र समन्वय हुन उक्त मापदण्ड यसै पत्रसाथ संलग्न राखी पठाइएको व्यहोरा निर्णयानुसार अनुरोध छ।

(बालकृष्ण सिखडा)
शाखा अधिकृत

डि.बि. (सि.सि.)
११/२८

२०७६/११/२८
क.प.न

श्री अन्तर्/वि.सि.सि.सि.
१२/६

स्थानीय तह
इति नं.: ६६३
२०७६/११/०५

आधारभूत तह कक्षा आठको परीक्षा सञ्चालन तथा
प्रमाणीकरण सम्बन्धी मापदण्ड, २०७६

नेपाल सरकार

शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, सिंहदरवार, काठमाडौं

विषयसूची

	पृष्ठ
प्रस्तावना	१
परिच्छेद - १ प्रारम्भिक	
१ संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ	१
२ परिभाषा	१
परिच्छेद - २ परीक्षा समिति सम्बन्धी व्यवस्था	
३ परीक्षा समिति	१
४ परीक्षा समितिका काम, कर्तव्य र अधिकार	२
परिच्छेद - ३ प्रश्नपत्र निर्माण, परिमार्जन, छपाई र वितरण	
५ विषय विज्ञको सूची अद्यावधिक गर्ने	३
६ प्रश्नपत्र निर्माण तथा परिमार्जन गर्ने	३
७ प्रश्न बैंक सम्बन्धी व्यवस्था	४
८ प्रश्नपत्र छपाई तथा वितरण	४
परिच्छेद - ४ परीक्षा सम्बन्धी व्यवस्था	
९ परीक्षा आदेदन फारम भर्नु पर्ने	४
१० परीक्षार्थीको किसिम	४
११ प्रवेशपत्र बिना परीक्षा दिन नपाउने	५
१२ परीक्षा सञ्चालन	५
१३ परीक्षाको माध्यम भाषा	५
परिच्छेद - ५ नतिजा प्रकाशन, प्रमाण पत्र वितरण, पुनर्योग र पुनः परीक्षण	
१४ नतिजा प्रकाशन	५
१५ प्रमाणपत्र दिनु पर्ने	६
१६ पुनर्योग	६
१७ पुनः परीक्षण	६
परिच्छेद - ६ विविध	
१८ विशेष परिस्थितिमा परीक्षा सञ्चालन	६
१९ असमर्थ परीक्षार्थी सम्बन्धी व्यवस्था	६
२० स्तरीकृत परीक्षा	७
२१ ग्रेडवृद्धि परीक्षा	७
२२ प्रयोगात्मक परीक्षाको आडिट गर्न सकिने	७
२३ विदेशमा सञ्चालित विद्यालयको सम्बन्धमा विशेष व्यवस्था	७
२४ बाभिएमा अमान्य हुने अनुसूचीहरू	८ ९-११

आधारभूत तह कक्षा आठको परीक्षा सञ्चालन तथा प्रमाणीकरण सम्बन्धी मापदण्ड, २०७६

प्रस्तावना : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ को उपदफा (२) को खण्ड ज. को उपखण्ड (१४) बमोजिम स्थानीय तहबाट सञ्चालन तथा व्यवस्थापन हुने आधारभूत तह कक्षा आठको अन्त्यमा हुने परीक्षाको स्तरीयता, प्रमाणीकरण र समकक्षतामा मुलुकभर एकरूपता कायम गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

नेपाल सरकार (कार्य विभाजन) नियमावली, २०७४ को अनुसूची-२ को खण्ड १५ को उपखण्ड १० बमोजिम नेपाल सरकार, शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयले देहायको मापदण्ड बनाएको छ ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यस मापदण्डको नाम “आधारभूत तह कक्षा आठको परीक्षा सञ्चालन तथा प्रमाणीकरण सम्बन्धी मापदण्ड, २०७६” रहेको छ ।

(२) यो मापदण्ड तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस मापदण्डमा,-

(क) “अडिट” भन्नाले पाठ्यक्रमले निर्धारण गरे बमोजिम आधारभूत तह कक्षा आठको प्रयोगात्मक परीक्षाको मापन तथा मूल्याङ्कन प्रक्रियाको सत्यापन कार्य सम्भन्नु पर्छ ।

(ख) “परीक्षा” भन्नाले आधारभूत तह कक्षा आठको अन्त्यमा हुने परीक्षा सम्भन्नु पर्छ ।

(ग) “परीक्षा समिति” भन्नाले दफा ३ बमोजिमको परीक्षा समिति सम्भन्नु पर्छ ।

(घ) “प्रमाणपत्र” भन्नाले परीक्षा समितिबाट उपलब्ध गराइने ग्रेड सिट र प्रमाणपत्र सम्भन्नु पर्छ ।

(ङ) “स्थानीय तह” भन्नाले गाँउपालिका र नगरपालिकालाई सम्भन्नु पर्छ र सो शब्दले उपमहानगरपालिका र महानगरपालिकालाई समेत जनाउँछ ।

परिच्छेद-२

परीक्षा समिति सम्बन्धी व्यवस्था

३. परीक्षा समिति : स्थानीय तहबाट सञ्चालन हुने परीक्षालाई मर्यादित र विश्वसनीय बनाउन स्थानीय तहको कार्यपालिकाले तोके बमोजिम प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वा

शिक्षा हेर्ने प्रमुखको संयोजकत्वमा आधारभूत तह सञ्चालन भएका विद्यालयका प्रधानाध्यापक तथा शिक्षक, शिक्षा हेर्ने कर्मचारी, आवश्यकता अनुसार पाठ्यक्रम तथा परीक्षा विज्ञहरु लगायतको समावेशी प्रतिनिधित्व हुने गरी प्रत्येक स्थानीय तहमा एक परीक्षा समिति रहनेछ ।

४. परीक्षा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार : परीक्षा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :-

- (क) विद्यालयस्तरीय पाठ्यक्रम र परीक्षा सम्बन्धी राष्ट्रिय नीतिको अधीनमा रही परीक्षा सम्बन्धी नीति निर्धारण गर्ने,
- (ख) विद्यालय संख्या, विद्यार्थी संख्याका आधारमा परीक्षा केन्द्र समेत निर्धारण गर्नु पर्ने भएमा आवश्यक व्यवस्थापन गर्ने, गराउने,
- (ग) परीक्षा सञ्चालन, व्यवस्थापन, नियमन र अनुगमन गर्ने, गराउने,
- (घ) परीक्षाको बैधता, विश्वसनीयता र गोपनीयता कायम रहने गरी प्रश्नपत्र निर्माण, छपाई तथा वितरण गर्ने, गराउने,
- (ङ) शान्तिपूर्ण र मर्यादित रूपले परीक्षा सञ्चालन गर्ने, गराउने,
- (च) परीक्षामा संलग्न जनशक्ति तथा परीक्षार्थीहरुका लागि आचार संहिता बनाई कार्यान्वयन गर्ने, गराउने,
- (छ) परीक्षाको मर्यादा विपरीत काम गर्ने शिक्षक, कर्मचारी तथा अन्य संलग्न व्यक्तिलाई आवश्यक कारवाहीका लागि लेखी पठाउने,
- (ज) निष्पक्ष र विश्वसनीय तरिकाबाट उत्तरपुस्तिका परीक्षण, सम्परीक्षण र पुनर्योग गर्ने, गराउने,
- (झ) विपद् र विपद्जन्य कारणबाट निर्धारित समयमा परीक्षा सञ्चालन गर्न तथा परीक्षाफल प्रकाशन गर्न कुनै बाधा परेमा तुरुन्त आवश्यक निर्णय लिने,
- (ञ) परीक्षाफल प्रकाशन गर्ने र प्रमाणपत्र वितरण गर्ने,
- (ट) परीक्षा सम्बन्धी सम्पूर्ण अभिलेखहरू व्यवस्थित रूपमा अद्यावधिक गराउने र अभिलेख सुरक्षाको आवश्यक व्यवस्था गर्ने,
- (ठ) परीक्षार्थीको परीक्षा आवेदन फारम भराउने र सो को अभिलेख राख्ने,
- (ड) पाठ्यक्रमले निर्धारण गरे बमोजिम प्रयोगात्मक परीक्षा व्यवस्थापन गर्ने, गराउने,

- (ढ) ग्रेड वृद्धि परीक्षा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी आवश्यक व्यवस्था गर्ने,
- (ण) परीक्षाफल विश्लेषण गरी गराई सुधारका थप उपायहरू अवलम्बन गर्ने, गराउने,
- (त) प्रयोगात्मक परीक्षाको अडिट सम्बन्धी कार्य गर्ने, गराउने,
- (थ) परीक्षाका उत्तरपुस्तिकाहरू नतिजा प्रकाशन भएको छ महिनापछि धुल्याउने व्यवस्था गर्ने, गराउने,
- (द) परीक्षाको गोपनीयता कायम गर्ने, गराउने,
- (ध) परीक्षा सम्बन्धी आवश्यक अन्य कार्यहरू गर्ने, गराउने ।

परिच्छेद-३

प्रश्नपत्र निर्माण, परिमार्जन, छपाई र वितरण

५. विषय विज्ञको सूची अद्यावधिक गर्ने : (१) विषयगत प्रश्नपत्र बैंक तयार गर्नका लागि परीक्षा समितिले स्थानीय तह अन्तर्गतका विद्यालयका शिक्षकहरूमध्येबाट सम्बन्धित विषयका विज्ञहरूको सूची तयार गरी समय समयमा अद्यावधिक गर्नु पर्नेछ ।
  - (२) स्थानीय तह क्षेत्रभित्र विज्ञ उपलब्ध हुन नसकेमा अन्य स्थानीय तहका विज्ञलाई समेत प्रश्न निर्माणमा लगाउन सकिनेछ ।
६. प्रश्नपत्र निर्माण तथा परिमार्जन गर्ने : (१) परीक्षा समितिले विज्ञहरूलाई विषयगत प्रश्नपत्रहरू निर्माण गर्न लगाउनेछ ।
  - (२) प्रश्नपत्र निर्माणकर्ताले प्रश्नपत्रसंगै उत्तरकुञ्जिका पनि तयार गर्नु पर्नेछ ।
  - (३) परीक्षा समितिले प्रश्नपत्रको स्तरीयता र समसामयिक सुधारका लागि प्रश्नपत्र निर्माण तथा परिमार्जन उपसमिति गठन गर्न सक्नेछ ।
  - (४) प्रश्नपत्र निर्माण तथा परिमार्जन उप-समितिमा रहने शिक्षक न्यूनतम शैक्षिक योग्यता हासिल गरी उपलब्ध भएसम्म सम्बन्धित तहमा कम्तीमा पाँच वर्षको शिक्षण अनुभव भएको हुनु पर्नेछ ।
  - (५) पाठ्यक्रमको विशिष्टीकरण तालिका अनुरूप सुनिश्चित गरी प्रश्नपत्रलाई अन्तिम रूप प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

७. प्रश्न बैंक सम्बन्धी व्यवस्था : (१) प्रत्येक विषयमा पाठ्यक्रमले निर्धारण गरेको सिकाइ उपलब्धि सुनिश्चित हुने गरी विषय विज्ञद्वारा तर्जुमा गरिएका प्रश्नहरूलाई परिमार्जन गरी प्रश्न बैंक खडा गर्नु पर्नेछ ।

(२) पाठ्यक्रमको परिमार्जनसँगै प्रश्न बैंकको प्रश्नहरूलाई अद्यावधिक गर्नु पर्नेछ ।

(३) प्रश्न बैंकबाट प्रश्नपत्रहरू तयार गरी परीक्षा सञ्चालन गर्नु पर्नेछ ।

तर प्रश्न बैंक तयार नहुँदासम्म विज्ञहरूबाट प्रश्नपत्र तयार गरी परीक्षा सञ्चालन गर्न सकिनेछ ।

८. प्रश्नपत्र छपाई तथा वितरण : (१) दफा ७ को उपदफा (३) बमोजिम तयार भएका प्रश्नपत्रलाई परीक्षा समितिले आवश्यक सङ्ख्यामा छपाई गरी समयमा विद्यालय वा परीक्षा केन्द्रमा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

(२) परीक्षा केन्द्रमा प्रश्नपत्रको सुरक्षा र गोपनीयता कायम गर्ने जिम्मेवारी प्रधानाध्यापक वा केन्द्राध्यक्षको हुनेछ ।

परिच्छेद-४

परीक्षा सम्बन्धी व्यवस्था

९. परीक्षा आवेदन फारम भर्नु पर्ने : (१) कक्षा आठमा अध्ययनरत विद्यार्थीले परीक्षामा सम्मिलित हुनका लागि अनुसूची-१ बमोजिमको ढाँचामा परीक्षा आवेदन फारम भर्नु पर्नेछ ।

(२) परीक्षा आवेदन फारम भर्दा नाम, थर, जन्ममिति, विषय, आमा बुवाको नाम लगायतका विवरण फरक नपर्ने गरी भर्नु पर्नेछ । परीक्षार्थीले परीक्षा फारममा आफ्नो अनुहार स्पष्ट देखिने गरी हालसालै खिचेको पासपोर्ट साइजको फोटो टाँस्नु पर्नेछ ।

(३) विद्यार्थीले नियमित अध्ययन गरिरहेको विद्यालयबाट परीक्षा आवेदन फारम भर्नु पर्नेछ । दोहोरो परीक्षा आवेदन फारम भरी परीक्षामा सहभागी भएको पाइएमा त्यस्तो विद्यार्थीको परीक्षा आवेदन फारम र परीक्षा स्वतः रद्द हुनेछ ।

(४) परीक्षा समितिले परीक्षा आवेदन रीतपूर्वक भए, नभएको हेरी परीक्षार्थीलाई प्रवेशपत्र दिनु पर्नेछ ।

१०. परीक्षार्थीको किसिम : परीक्षामा सम्मिलित हुन सक्ने परीक्षार्थी देहाय बमोजिम हुनेछन् :-

(क) नियमित परीक्षार्थी,

(ख) ग्रेड वृद्धि परीक्षार्थी ।

स्पष्टीकरण: यस दफाको प्रयोजनको लागि,-

- (१) “नियमित परीक्षार्थी” भन्नाले अनुमति वा स्वीकृति प्राप्त विद्यालयको कक्षा आठमा नियमित, खुला तथा वैकल्पिक विद्यालयमा अध्ययनरत भई परीक्षामा सम्मिलित हुनका लागि निर्धारण गरिएका शर्तहरू पूरा गरी परीक्षा आवेदन फारम भरेको विद्यार्थी सम्झनु पर्छ ।
- (२) “ग्रेड वृद्धि परीक्षार्थी” भन्नाले ग्रेड वृद्धि परीक्षा दिनको लागि आवेदन फारम भरेका परीक्षार्थी सम्झनु पर्छ ।
११. प्रवेशपत्र विना परीक्षा दिन नपाउने : (१) परीक्षा समितिले जारी गरेको परीक्षा प्रवेशपत्र विना कुनै पनि परीक्षार्थीले परीक्षा दिन पाउने छैन ।
- (२) प्रत्येक परीक्षार्थीले परीक्षा अवधिभर प्रवेशपत्र आफ्नो साथमा राख्नु पर्नेछ ।
- (३) परीक्षार्थीले प्रवेशपत्रमा उल्लेख भएका विषयमा मात्र परीक्षा दिन पाउनेछ ।
१२. परीक्षा सञ्चालन : (१) पाठ्यक्रमले निर्धारण गरेको विषयवस्तुको पठनपाठन सुनिश्चित हुने गरी प्रत्येक शैक्षिक सत्रको अन्त्यमा वार्षिक कार्यतालिका बमोजिम समय तालिका तोकिएको परीक्षा समितिले परीक्षा सञ्चालन गर्नु पर्नेछ ।
- (२) परीक्षा समितिले मर्यादित र व्यवस्थित रूपमा आफ्नो स्थानीय तहभित्र परीक्षा सञ्चालन तथा व्यवस्थापनको भरपर्दो व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।
१३. परीक्षाको माध्यम भाषा : परीक्षा समितिले सञ्चालन गर्ने परीक्षामा भाषागत विषय बाहेक अन्य सम्पूर्ण विषयको परीक्षाको माध्यम शिक्षण गर्दाको माध्यम भाषा हुन सक्नेछ ।

परिच्छेद-५

नतिजा प्रकाशन, प्रमाणपत्र वितरण, पुनर्योग र पुनः परीक्षण

१४. नतिजा प्रकाशन : (१) परीक्षा समितिले विषयगत शिक्षकबाट उत्तरपुस्तिका परीक्षण र सम्परीक्षण कार्य गराउनेछ ।
- (२) परीक्षण तथा सम्परीक्षणमा विश्वसनीयता र एकरूपता कायम गर्न उत्तरकुञ्जिका निर्माण गरी प्रयोगमा ल्याउनु पर्नेछ ।
- (३) विद्यालय शिक्षामा अक्षराङ्कन पद्धति कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७२ बमोजिम परीक्षाफल प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।
- (४) उपदफा (३) बमोजिम परीक्षाफल प्रकाशन पश्चात् नतिजा प्रमाणीकरण गरी राख्नु पर्नेछ ।

१५. प्रमाणपत्र दिनु पर्ने : परीक्षा समितिले सवै विषयमा डि प्लस वा सो भन्दा बढी ग्रेड प्राप्त गरेको परीक्षार्थीलाई अनुसूची-२ बमोजिमको ढाँचामा प्रमाणपत्र दिनु पर्नेछ ।
१६. पुनर्योग : (१) कुनै पनि परीक्षार्थीले प्रकाशित नतिजामा चित्त नबुझेमा नतिजा प्रकाशन भएको सात दिनभित्र अध्ययन गरेको विद्यालयमा पुनर्योगका लागि आवेदन गर्न सक्नेछ ।
- (२) पुनर्योगका लागि दिएको आवेदन उपर छानविन गरी नतिजा प्रकाशन गर्न परीक्षा समितिले तीन सदस्यीय पुनर्योग उपसमिति गठन गर्नेछ ।
- (३) पुनर्योगको आवेदनका लागि तोकेको अन्तिम मितिको पाँच दिनभित्र पुनर्योगको नतिजा प्रकाशन गर्नेछ ।
- (४) कुनै परीक्षार्थीले पुनर्योगको नतिजामा चित्त नबुझे उत्तरपुस्तिका हेर्न चाहेमा हेर्न पाउने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।
- (५) पुनर्योग गर्न तथा उत्तरपुस्तिका हेर्न चाहने परीक्षार्थीले परीक्षा समितिले तोके बमोजिमका शर्तहरू पूरा गर्नु पर्नेछ ।
१७. पुनः परीक्षण : (१) पुनर्योगका लागि आवेदन गरेका विद्यार्थीले उत्तरपुस्तिका हेर्दा समेत चित्त नबुझेमा परीक्षा समितिले तोकेको शर्त पूरा गरी उत्तरपुस्तिका पुनः परीक्षणको लागि आवेदन गर्न सक्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम पुनः परीक्षणका लागि परेका आवेदन उपर परीक्षा समितिले सात दिनभित्र नतिजा दिनु पर्नेछ ।
- (३) उत्तरपुस्तिका परीक्षण कार्यविधि परीक्षा समितिले आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद-६

विविध

१८. विशेष परिस्थितिमा परीक्षा सञ्चालन : परीक्षा समितिले विपद् र विपद्जन्य कारणबाट कुनै परीक्षा केन्द्रमा परीक्षा सञ्चालन हुने अवस्था नदेखेमा परीक्षा स्थगित वा रद्द गरी पुनः परीक्षा लिन सक्नेछ ।
१९. असमर्थ परीक्षार्थी सम्बन्धी व्यवस्था : (१) दृष्टिविहीन वा हातले लेख्न असमर्थ परीक्षार्थीले तल्लो कक्षासम्म अध्ययन गरेको एक जना सहयोगी राख्न परीक्षा समितिले स्वीकृति दिन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको परीक्षार्थीको लागि केन्द्राध्यक्षले छुट्टै परीक्षा कोठाको व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिमको परीक्षार्थीलाई निर्धारित समय अपुग हुने देखिएमा केन्द्राध्यक्षले अपाङ्गताको प्रकृति हेरी बढीमा थप एक घण्टा समय उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।

२०. स्तरीकृत परीक्षा : (१) कक्षा आठको अन्त्यमा हुने परीक्षालाई क्रमशः सबै विषयहरूमा स्तरीकृत परीक्षाका साधनद्वारा सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।

(२) स्तरीकृत परीक्षालाई वैध, विश्वसनीय तथा प्रभावकारी बनाउन राष्ट्रिय परीक्षा बोर्डले प्राविधिक कार्यमा आवश्यक सहजीकरण गर्न सक्नेछ ।

२१. ग्रेड वृद्धि परीक्षा : (१) परीक्षामा डी प्लस भन्दा कम ग्रेड प्राप्त गरेका विषयहरूमा सम्बन्धित परीक्षार्थीले ग्रेड वृद्धि गर्न चाहेमा सम्बन्धित स्थानीय तहले आवश्यक व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।

(२) ग्रेड वृद्धि परीक्षा नयाँ शैक्षिक सत्र शुरु भएको पन्ध्र दिनभित्र सम्पन्न गरिसक्नु पर्नेछ ।

(३) ग्रेड वृद्धि परीक्षा सम्बन्धी अन्य व्यवस्था परीक्षा समितिले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

२२. प्रयोगात्मक परीक्षाको अडिट गर्न सकिने : (१) प्रयोगात्मक परीक्षाको लागि भार छुट्याइएका विषयहरूमा सम्बन्धित विषयको पाठ्यक्रम अनुरूप हुने गरी प्रयोगात्मक परीक्षा भए, नभएको र त्यस्तो परीक्षाका आधारमा मूल्याङ्कन गरे, नगरेको सम्बन्धमा परीक्षा समितिले अडिट गर्न वा गराउन सक्नेछ ।

(२) प्रयोगात्मक परीक्षाको अडिट सम्बन्धित विषयका शिक्षक वा विषय विज्ञबाट गराउनु पर्नेछ ।

२३. विदेशमा सञ्चालित विद्यालयको सम्बन्धमा विशेष व्यवस्था : नेपाल सरकार, शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयबाट स्वीकृति प्राप्त गरी नेपाली पाठ्यक्रम अनुसार विदेशमा सञ्चालित विद्यालयले विद्यार्थीलाई रजिष्ट्रेशन आवेदन फारम एवम् परीक्षा आवेदन फारम भर्ने भराउने, परीक्षा सञ्चालन गर्ने, गराउने र विद्यार्थीलाई उपलब्ध गराउने शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्रको ढाँचा तथा प्रमाणीकरण सम्बन्धी व्यवस्था राष्ट्रिय परीक्षा बोर्डको सिफारिसमा शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

२४. बाभिएमा अमान्य हुने : यस मापदण्डको कुनै व्यवस्था प्रचलित कानूनसँग बाभिएमा बाभिएको हदसम्म मापदण्डको व्यवस्था अमान्य हुनेछ ।

अनुसूची-१

(दफा ९ को उपदफा (१) संग सम्बन्धित)

परीक्षा आवेदन फारमको ढाँचा

संकेत नं.

.....महानगर/उपमहानगर/नगर/गाउँ पालिका

.....प्रदेश, नेपाल

परीक्षा समिति

आधारभूत तह (कक्षा नं) परीक्षा आवेदन फारम
वि.सं. २०..... (इ.सं.२०.....)

हालसालै विभिन्न
पाठपोट साइनको
फोटो

सिम्बोल नं.

मुद्राङ्कित नभियेने गरी प्र.अ. र
विद्यार्थीको हस्ताक्षर

श्रीअध्यक्षज्यू

महोदय

परीक्षा समिति अन्तर्गत सञ्चालन हुने आधारभूत तह (कक्षा नं) परीक्षामा सम्मिलित हुन निम्नानुसारको विवरण पेश गरेको छु।

१. विद्यालयको नाम, ठेगाना (देवनागरिमा) : .....

School's name and address .....

२. विद्यालयको प्रकार : क) सामुदायिक ख) संस्थागत

३. विद्यार्थीको पूरा नाम, थर (देवनागरिमा) : .....

Name of the Student (In Block Letters) : .....

४. जन्ममिति:

वि.सं.									
इ.सं.									

५. लिंग : पुरुष महिला अन्य

६. परीक्षादिने विषयहरू :

क्र.सं.	विषय	क्र.सं.	विषय
१		५	
२		६	
३		७	
४		८	

माथि उल्लेख सम्पूर्ण विवरणहरू ठिक सँचो हो।

आवेदक विद्यार्थीको सहि : .....

मिति : .....

आवेदकले पेश गरेका सम्पूर्ण विवरण र कागजातहरू ठिक भएको व्यहोरा प्रमाणित गरिन्छ।

विद्यालयको छाप

दस्तखत :
नाम थर :
पद : प्रधानाध्यापक

पालिकाको छाप

दस्तखत :
नाम थर :
पद : शिक्षा प्रमुख

संकेत नं.

.....महानगर/उपमहानगर/नगर/गाउँ पालिका

.....प्रदेश, नेपाल

परीक्षा समिति

आधारभूत तह (कक्षा नं) प्रवेश पत्र
वि.सं. २०..... (इ.सं.२०.....)

परीक्षा केन्द्रको नाम : .....

हालसालै विभिन्न
पाठपोट साइनको
फोटो

सिम्बोल नं.

मुद्राङ्कित नभियेने गरी प्र.अ. र
विद्यार्थीको हस्ताक्षर

१. विद्यालयको नाम, ठेगाना (देवनागरिमा) : .....

School's Name and Address (In Block Letters) : .....

२. विद्यालयको प्रकार : १ सामुदायिक २ संस्थागत

३. विद्यार्थीको पूरा नाम, थर (देवनागरिमा) : .....

Name of the Student (In Block Letters) : .....

४. जन्ममिति:

वि.सं.									
इ.सं.									

५. परीक्षादिने विषयहरू :

क्र.सं.	विषय	क्र.सं.	विषय
१		२	
३		४	
५		६	
७		८	

विद्यार्थीको हस्ताक्षर

शिक्षा प्रमुख

अनुसूची-२
(दफा १५ सँग सम्बन्धित)
प्रमाणपत्रको ढाँचा

S.N.

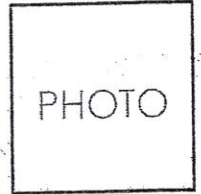

.....महानगर/उपमहानगर/नगर/गाउँ पालिका
.....प्रदेश, नेपाल

.....Metropolitan/Sub-Metropolitan/Municipality/Rural Municipality
.....Province, Nepal

परीक्षा समिति
EXAMINATION COMMITTEE

प्रमाणपत्र
CERTIFICATE

श्री .....ले
.....बाट
विक्रम संम्वत् ..... को परीक्षा समितिद्वारा सञ्चालित आधारभूत तह (कक्षा ८) को परीक्षामा सहभागी भई
.....औसत स्तरीय अंक प्राप्त गरेको प्रमाणित गरिन्छ ।

This is to certify that Mr./Ms. .... of
.....has completed
Basic Level Examination (Grade VIII) conducted by Examination Committee in the year
..... A.D. with ..... Grade Point Average (GPA).

.....
EDUCATION OFFICER

Date :

.....Metropolitan/Sub-Metropolitan/Municipality/Rural Municipality

.....Province, Nepal

EXAMINATION COMMITTEE

GRADE SHEET

MARKS SECURED BY .....

DATE OF BIRTH .....

SYMBOL NO. ....

GRADE .....

SCHOOL .....

DISTRICT .....

PROVINCE .....

IN THE ANNUAL BASIC EDUCATION EXAMINATION,

ARE GIVEN BELOW:

SERIAL NUMBER	SUBJECTS	CREDIT HOUR	OBTAINED GRADE		FINAL GRADE	GRADE POINT	REMARKS
			TH	PR.			
1.	Nepali						
2.	English						
3.	Mathematics						
4.	Social Studies and Population Education						
5.	Science and Environment						
6.	Health and Physical Education						
7.	Moral Education						
8.	Occupation, Business and Technology Education						
9.	Local Subject :						
	i.						
	ii.						

GRADE POINT AVERAGE (GPA):

1. One Credit Hour Equals 32 Clock Hours
2. TH : Theory, PR : Practical
3. Ab* : Absent
T* : Theory Grade Missing
P* : Practical Grade Missing

CHECKED BY:

EDUCATION OFFICER

DATE OF ISSUE :